

เรื่อง
การจัดทำหนังสือแนวนำสำหรับสถาบันและกระบวนการทางกฎหมายแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาหรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

ที่ สร. ๐๘๐๓/๒๕๒๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๐๙

เรื่อง การจัดทำหนังสือแนวนำสำหรับสถาบันและกระบวนการทางกฎหมายแห่งชาติเพื่อการพัฒนาหรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศที่ กก.๐๘๐๓/๑๔๑๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๙

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้นแจ้งว่า คณะทูตถาวรแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติได้รายงานมาว่า เลขาธิการสหประชาชาติได้มีหนังสือขอความร่วมมือมายังรัฐบาลไทยว่า หากจะมีตัวบทหรือข้อความคัดจากธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งซึ่งก่อตั้งสถาบันหรือกระบวนการทางกฎหมายแห่งชาติเพื่อการพิทักษ์หรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ก็ขอให้ส่งตัวบทธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งนั้นไปเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือที่ทางสหประชาชาติจะจัดทำขึ้นตามมติของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่ 888 G (XXXIV) ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังความแจ้งอยู่แล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเทศไทยซึ่งขณะนี้ยังอยู่ภายใต้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร (ฉบับชั่วคราว) ยังไม่มีการตั้งสถาบันและกระบวนการทางกฎหมายแห่งชาติหรือการพิทักษ์หรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชนขึ้นโดยเฉพาะ หน่วยงานและสถาบันต่างๆ ย่อมดำเนินการไปตามอำนาจและหน้าที่และตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งรวมทั้งการจะเคารพรักษาและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลนั้นด้วย ฉะนั้น จึงยังไม่มีตัวบทหรือข้อความคัดจากธรรมนูญ ฯลฯ เกี่ยวกับเรื่องนี้ส่งให้แก่เลขาธิการสหประชาชาติได้ อย่างไรก็ตามก็ดี ขอให้พึงระลึกว่าแม้จะยังไม่มีตัวบทหรือข้อความที่จะยกมากล่าวอ้างในเรื่องนี้ได้โดยชัดแจ้ง แต่มาตรา ๒๐ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรของประเทศไทยก็ยังบัญญัติให้นำประเพณีการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยมาใช้บังคับแก่กรณีที่มีบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครองและคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้เคยวินิจฉัยพาดพิงเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปัญหาการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ที่พิทักษ์หลักการปฏิญญาสากลว่าด้วย

สิทธิมนุษยชนย่อมเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยด้วย สำหรับในปัญหาที่ว่าบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ศาลฎีกาก็ได้วินิจฉัยไว้ว่า โดยที่ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรมิได้กำหนดอำนาจในการวินิจฉัยเรื่องนี้ว่าเป็นขององค์การใด ศาลย่อมมีอำนาจที่จะวินิจฉัยบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญได้ด้วย เพราะศาลซึ่งเป็นผู้ใช้กฎหมายย่อมจะมีอำนาจพิจารณาด้วยว่า กฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองวิชาการ